

Како вријеме све више одмиче, и како ствари у БиХ не иду жељеним током, дотле највиша међународна институција икада створена у историји једне међународно признате и суверене државе ОХР – каже: "Остаћу докле год се САД и ЕУ неусагласе о мом даљем статусу".

Имали смо небројано пута прилику да видимо и на практичним примјерима како је ОХР дјеловао пуних 16 година, шта је радио са демократско изабраним представницима народа у органима власти, како је насилно узимао надлежности од ентитета и преносио их на централни ниво, како је наметао, доносио, блокирао одређене законе, како је спорадично убирао себи за право "да је оно једина правична и легална институција у БиХ која има сва овлашћења".

Међународни званичници и аналитичари у ближој будућности већ виде БиХ без ОХР-а и формирање европске институције односно канцеларије, која ће имати снажан утицај на развој домаћих политичких дешавања без могућности наметања блокирања одређених закона и процеса. Тако имамо Ангелу Меркел, Кетрин Ештон, Дорис Пак и многе друге европске званичнике који се слажу са тезом да ОХР у БиХ треба угасити и да се држава креће убрзаним корацима ка ЕУ. А што се тек прије двије године поставио услов укидања ОХР-а као основе да би БиХ напредовала ка евроинтеграцијама ? Што то тек сада постоји као базични услов да би Европа сагледала ствари у БиХ? Да ли Европа тек сада боље схвата да је БиХ у суштини класичан протекторат инсталиран од стране САД да би се имала потпуна контрола западног Балкана ?! Вјероватно је Американцима требао други протекторат па су тај исти протекторат заокружили у Бондстилу на Косову... ко је следећи ?

Инцко каже, да је у ОХР-у било запослено око 700 људи (колики су то трошкови "некада" били?), да су затворили своју канцеларију у Мостару, да ће ускоро бити затворена и канцеларија супервизора за Брчко... али конкретног настојања да се ријеша питање 5+2 и даље остаје услов број један. Да ли се све врти око Инцка ? Не, ни близу. Он је само марионета у рукама међународне заједнице, да би профилисао демагогију, а на Бриселу и Вашингтону је основна и главна ријеч даље будућности ове државе, а уједно с тим и ОХР-а.

У једном интервју изјавио је "Сматрам да ће БиХ, ако сви услови за европске интеграције буду усвајани, за двије или три године добити статус кандидата за чланство у ЕУ. Међутим, избрани политичари треба да буду посвећени том европском путу, попут рецимо, политичара у Србији или Хрватској, а не да стално буне народ причом о страховима." Да ли је ту Инцко заборавио чињеницу да БиХ не може напредовати ка ЕУ докле год је инсталиран овакав ОХР са свим својим надлежностима ?

Када су га медији упитали у вријеме предизборне кампање "да ли ће употребити бонска овлашћења за оне непослушне", Инцко је одговорио да је то вријеме прошло, и да се не може данас замислити ситуација да се нађе у новој улози пресликаног Педи Ешдауна, који је само у једном дану смијенио чак 60 демократско изабраних представника у органима РС 2004. године. Можда је то донекле и тачно.. али што му је требало да блокира примјену закона РС о државној имовини ? Што му је требало да се толико "тргне" на једну безвезну констатацију Суље Тихића, да би покренуо читав један процес о једном донешеном закону, да га блокира, и на крају да тражи мишљење Уставног суда БиХ ? Како се може питати Уставни суд БиХ када БиХ нема своју имовину? У Дејтону јасно пише да државна имовина припада ентитетима, што фактички значи да централни ниво нема своју властиту имовину коју је посједовала прије рата тј. у ондашњој РБиХ.

Не требамо заборавити ни случај Драгомира Андана, коме је ОХР на челу са Мирославом Лајчаком одузео сва лична документа због наводне оптужбе "да је помагач у скривању Радована Караџића". И када је Караџић ухапшен и предат у Хашки трибунал, и када се јасно видјела нетачна класификација ОХР-а, нису му била враћени документи, без јасног повода и јасног разлога... Шта је тада мислио ОХР? Да може да оптужи невиног човјека и послје него што се утврди да није крив, и да уопште није учествовао у радњама због чега је као оптужен? То је више поражавајућа чињеница која говори о свој стабилности ОХР-а као једној међународној институцији која се не може повиновати "кривој процјени".

Извјештај МКГ-а (Међународне кризне групе) је многе ставио у један дубок промишљај, а он јасно указује на то да би ОХР могао бити укинут или трансформисан већ ове године. То све показује да политика коју воде званичници ОХР-а не добија на користи због својеврсних изјава високог представника, који у свакој својој изјави спомиње остваривање "5 услова+2 циља" да би се та институција затворила. Данас видимо колико значење има извјештај МКГ-а и колико се он подудара са многим изјавама других међународних и европских званичника, који кажу "да БиХ не рачуна на статус кандидата све док се не ријеши питање ОХР-а". Најбољи показатељ да све више европских амбасадора подржава извјештај МКГ-а показује изјава Рајмондо де Кардона (Италија), Босе Хедберг (Шведска)...

Американцима се концепт укидања ОХР-а и ПИК-а не свиђа, јер тиме фактички престаје њихова "ера владавине" БиХ. Можда и најбоље то показује изјава Данијела Сервера који је рекао поводом извјештаја МКГ: "Највише се бојим да ће ЕУ почети преговарати само са Републиком Српском".

Најексплицитнији став о овом питању има Русија и руски представници, који се не слажу са већином одлука које се доносе на ПИК-у, а које се углавном тичу продужетка рада ОХР-а. По свему судећи Русија је једина држава која води своју независну политику према БиХ, а све остале чланице ПИК-а имају идентичне ставове, што вјероватно имплицира на двоструке стандарде појединих земаља попут Њемачке.

Све ово указује на један недвосмислен став да ће БиХ у ближој будућности бити главна тема спотицања ЕУ и САД-а, дје ће се у великој мјери одударати од пријашњих залагања за трансформацију ОХР-а.

Остаје главно да се види, да ли БиХ остаје протекторат или ће покушати самостално да функционише кроз домаће институције и домаће политичаре, уз јако присуство ЕУ.